

[C – 2024/002935]

20 MAART 2024. — Ministerieel besluit tot aanduiding van een schutkring in functie van wolvenschade**Rechtsgronden**

Dit besluit is gebaseerd op:

- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;
- het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 13, § 1, 3°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 26 november 2021 tot vaststelling van de regels voor de subsidiëring van wolfwerende maatregelen, artikel 3, vierde lid, 3°.

Vormvereiste

De volgende vormvereiste is vervuld:

- Het instituut voor Natuur- en Bosonderzoek heeft advies gegeven op 22 december 2023.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- De Vlaamse overheid voorziet subsidies voor veehouders die maatregelen nemen om hun vee tegen de wolf te beschermen. Het gaat om preventieve maatregelen om bestaande omheiningen wolfwerend te maken.
- De subsidies zijn enkel voorzien in die gemeenten waar de kans het grootst is dat één of meerdere wolven actief kunnen zijn, de zogenaamde risicozone. Dit risicogebied is afgebakend door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), en kan driemaandelijks geactualiseerd worden op basis van de beschikbare wetenschappelijke kennis over de verspreiding van wolven in Vlaanderen.
- De grote meerderheid van de schadegevallen betreft aanvallen op kleinvee, voornamelijk schapen. Op 8 oktober werd in Brecht een dode koe aangetroffen. De doodsoorzaak kon niet vastgesteld worden. De koe vertoonde echter aanzienlijke vraat, waarbij door DNA-analyse aangetoond werd dat GW3449f en een tweede, nog niet nader geïdentificeerde mannelijke wolf van de koe gegeten hebben.
- Professionele rundvee- en paardenhouders kunnen binnen de risicozone sinds medio 2021 beroep doen op een tegemoetkoming via de Niet-Productieve Investeringssteun in kader van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF), dat gecoördineerd wordt door Agentschap Landbouw en Zeevisserij (vroegere Departement Landbouw en Visserij).
- Zoals beschreven in het besluit Vlaamse regering van 26 november 2021 tot vaststelling van de wolfwerende maatregelen kunnen niet-professionele rundvee- en paardenhouders enkel subsidies verkrijgen indien er een schutkring is afgebakend waarbinnen rundvee en paarden beschermd kunnen worden tegen de wolf. Op basis van de schadegegevens van najaar 2021 is het aangewezen om een schutkring in te stellen.
- Het afbakenen van een schutkring heeft budgettaire en organisatorische consequenties, waardoor een weloverwogen keuze van de afbakening noodzakelijk is.

- Om de schutkring af te bakenen, wordt rekening gehouden met volgende vaststellingen, zoals beschreven in het advies van INBO:

1° Sinds maart 2023 werd de aanwezigheid van een wolf in de regio Kalmthout-Brecht-Wuustwezel aangetoond aan de hand van zichtwaarnemingen met duidelijk beeldmateriaal, sporen en cameravalopnames. Deze wolf werd in april genetisch geïdentificeerd als zijnde GW3449f, een nakomeling van de Hechtel-Eksel roedel, geboren in 2022.

2° Volgens het monitoringsprotocol (Reinhardt *et al.* 2015) wordt de wolvin GW3449f vanaf oktober 2023 als gevestigd beschouwd (Roofdiernieuws 33).

3° Tussen maart en oktober 2023 werden vijf schadegevallen op kleinvee (schapen) vastgesteld in de Noord-Antwerpse risicozone. Vanaf oktober is er een toename zichtbaar in het aantal schadegevallen in het nieuwe territorium Noorderkempen (binnen de bestaande risicozone).

4° Op 8 oktober werd in Brecht een dode koe aangetroffen in een gracht. De koe vertoonde aanzienlijke vraat: 10-12 kg vlees werd geconsumeerd. De doodsoorzaak kon niet vastgesteld worden. DNA-analyse bracht aan het licht dat GW3449f en een tweede, nog niet nader geïdentificeerde mannelijke wolf van de koe gegeten hebben (zie persbericht: nieuwe-wolf-in-territorium-van-gw3449f).

5° Na deze vondst volgden de aanvallen op kleinvee (schapen) binnen de Noord-Antwerpse risicozone zich in snel tempo op. Tussen 8 oktober en 19 december werden 11 aanvallen op schapen geregistreerd die het typische beeld van een wolfaanval vertoonden. De bevestiging hiervan via DNA-analyse is op het moment van het schrijven van dit advies nog lopende.

6° De regelmatige aanwezigheid van een mannelijke wolf en mogelijke paarvorming en geboorte van jongen zal wellicht een impact hebben op de territoriumgrootte en het terreingebruik van wolvin GW3449f. Dit maakt dat de ruimtelijke spreiding van eventuele toekomstige schade aan grootvee op dit moment moeilijk te voorspellen is. Een eventuele schutkring dient dan ook ruim genoeg te zijn. Daarom wordt voorgesteld om zo'n schutkring voor de Noord-Antwerpse risicozone momenteel gelijk te stellen aan de huidige risicozone.

- De schutkring wordt aangeduid opdat niet-professionele veehouders binnen de vooropgestelde gemeenten in aanmerking komen voor subsidies om preventieve maatregelen te nemen voor paarden en runderen.

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME BESLUIT:

Artikel 1. In uitvoering van artikel 3, vierde lid, 3° van het besluit Vlaamse Regering van 26 november 2021 tot vaststelling voor de subsidiëring van wolfwerende maatregelen wordt voor de periode 1 maart 2024 tot en met 31 augustus 2024 voor de gemeenten, vermeld in het tweede lid, een schutkring aangeduid.

De schutkring wordt aangeduid voor de volgende gemeenten:

- 1° Essen;
- 2° Kalmthout;
- 3° Wuustwezel;
- 4° Hoogstraten;
- 5° Rijkevorsel;
- 6° Brecht;
- 7° Malle;
- 8° Schilde;
- 9° Schoten;
- 10° Brasschaat;
- 11° Kapellen;
- 12° Stabroek;
- 13° Antwerpen.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op de datum van ondertekening ervan.

Brussel, 20 maart 2024.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,
Z. DEMIR